

پژوهش نامه

پژوهش نامه آماری-تحلیلی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
سال اول | شماره ۵ | هفته دوم خرداد ۱۴۰۰



نگاهی به تثبیت وضعیت سیاسی در سوریه

تبصره‌ای برای رفع مانع

از جاده حمل و نقل بین‌المللی مسافرو کالابین ایران و سوئیس

۵ پیشنهاد برای حوزه‌بندی انتخابات مجلس

صفحاتی که پیش رو دارید تلاشی برای ارائه کلیدی‌ترین نکات گزارش‌های منتشر شده از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در هفته‌های گذشته است که به شما کمک خواهد کرد در صورتی که فرصت مطالعه متن کامل گزارش‌ها را ندارید، محورهای اصلی آن‌ها را بدست آورید. «پژوهش نامه» شنبه‌های هر هفته از سوی روابط عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر خواهد شد و از طریق سایت این مرکز به نشانی rc.majlis.ir در دسترس است.

ایرادات و اشکالات انتزاع پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی



۵- از آنجایی که سازمان پژوهش بر اساس قانون تشکیل سازمان پژوهش و نوسازی آموزشی مصوب ۱۳۵۵ و اصلاحات بعدی آن تشکیل شد، بنابراین انحلال یا انتزاع آن صرفاً با تصویب مجلس امکانپذیر است.

۶- احیای پژوهشگاه به عنوان دستگاه مستقل از سازمان پژوهش، با دستور وزیر آموزش و پرورش مغایر صریح تبصره ذیل ماده ۱۱۵ (ایجاد هرگونه دستگاه‌های اجرایی جدید براساس پیشنهاد دستگاه‌های ذیربط موکول به تأیید شورای عالی اداری و تصویب هیات وزیران و با تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود) است.

۷- انتزاع پژوهشگاه از سازمان پژوهش مغایر بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی مقام معظم رهبری با موضوع چابک‌سازی، متناسب‌سازی و منطقی‌ساختن تشکیلات نظام اداری، مغایر با بند ۱-۶- سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش ابلاغی مقام معظم رهبری با موضوع بازمهندسی ساختار اداری در کلیه سطوح با رویکرد چابک‌سازی، پویاسازی منطبق بر قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام اداری و نیز مغایر با راهکار ۵-۲۲- سند تحول بنیادین با موضوع اصلاح ساختار اجرایی و کاهش تعداد واحدهای اداری متناسب با مدیریت کارآمد و اثربخش است.

پیشنهادهای:

۱- پیشنهاد به تقویت سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به عنوان قلب نظام آموزش و پرورش با حفظ پژوهشگاه به عنوان بخشی از آن سازمان داده می‌شود، به گونه‌ای که فرایند ادغام (و نه الحاق) به صورت دقیق انجام شده و باعث افزایش کارآمدی پژوهشگاه و سازمان شود.

۲- مجلس با توجه به تخلفات قانونی رخ داده، نظارت جدی خود را اعمال کند.

۳- بعد از گذشت بیش از ۶ ماه از ابلاغ حکم ریاست پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، رئیس پژوهشگاه از وزیر درخواست کرد که موضوع پست‌های سازمانی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش سریع و صریح تعیین تکلیف شود. وزیر آموزش و پرورش نیز به معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی چنین دستور دادند که؛ بایستی سریعاً تشکیلات پژوهشگاه استقرار یابد و پست‌های خودش را در اختیار داشته باشد. معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش در مکاتبه با سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی درخواست در اختیار قرار دادن پست‌های سازمانی برای استقرار تشکیلات پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش را انجام داد که این درخواست به مکاتبه سازمان پژوهش با آن معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع، با مخالفت مواجه شد.

ایرادات و اشکالات:

۱- یکی از اغراض ادغام پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، تقویت سازمان به منظور ارتقاء کیفی تولیدات محتوایی مورد نیاز وزارت آموزش و پرورش بود. بنابراین انتزاع پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش و واگذاری پست‌های سازمانی، این سازمان را از ظرفیت علمی پژوهشگاه و اعضای هیأت علمی آن محروم خواهد کرد و حتماً به تضعیف آن خواهد انجامید.

۲- بعد از مصوبه سال ۸۹ شورای عالی اداری در خصوص ادغام پژوهشگاه با سازمان پژوهش، هیچ مصوبه‌ای در خصوص لغو بند مذکور و انتزاع پژوهشگاه از سازمان پژوهش صورت نگرفته، بنابراین مصوبه مذکور به قوت خود باقی است.

۳- مکاتبات وزیر آموزش و پرورش با ریاست سازمان اداری استخدامی با توجه به مرجع بودن شورای عالی اداری در خصوص ادغام پژوهشگاه در سازمان پژوهش، و جاهت قانونی ندارد.

۴- ادغام پژوهشگاه در سازمان پژوهش منجر به ابطال تمام هویت حقوقی پژوهشگاه شده و استناد وزیر آموزش و پرورش به ماده ۸ اساسنامه پژوهشگاه، در حکم انتصاب ریاست پژوهشگاه فاقد وجاهت قانونی است.



◀ **ماخذ گزارش:** بررسی مساله انتزاع پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
شماره مسلسل: ۲۷۰۱۷۵۲۲

رفع مانع از جاده حمل و نقل بین المللی مسافرو کالا بین ایران و سوئیس



با این مضمون الحاق و تصویب نمود: «در اجرای این موافقتنامه و اصلاحات بعدی آن رعایت قوانین و مقررات تردد جمهوری اسلامی ایران ضروری است.» به نظر می‌رسد عبارتی که در مسیر رفع ایراد شورای نگهبان استفاده شده رافع این ایراد خواهد بود، زیرا که ابهام شورا دایرمدار ابهام در امکان ورود «کالاها و مسافرانی که ورود آنها به ایران طبق قوانین و مقررات داخلی از جمله به جهات امنیتی ممنوع است» و تبصره الحاقی ناظر بر لزوم «رعایت قوانین و مقررات تردد جمهوری اسلامی ایران» است. به این ترتیب با الحاق این تبصره می‌توان زمینه رفع ابهام را فراهم آورد و از این رو پذیرش موافقتنامه با مانعی رو به رو نخواهد بود.

نتیجه‌گیری

نظر به تبصره الحاقی کمیسیون اقتصادی به ماده واحد موافقتنامه حمل و نقل بین المللی جاده‌ای مسافرو کالا بین دولت جمهوری اسلامی ایران و شورای فدرال سوئیس، به نظر می‌رسد ابهام مد نظر شورای نگهبان برطرف شده و از این رو پذیرش این موافقتنامه با مانعی از این جهت مواجه نخواهد بود.



✎ **ماخذ گزارش:** اظهار نظر کارشناسی درباره: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین المللی جاده‌ای مسافرو کالا بین دولت جمهوری اسلامی ایران و شورای فدرال سوئیس» (اعاده شده از شورای نگهبان) / شماره مسلسل: ۲۴۰۱۷۵۳۱

✎ «لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین المللی جاده‌ای مسافرو کالا بین دولت جمهوری اسلامی ایران و شورای فدرال سوئیس» در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۲ در مجلس شورای اسلامی اعلام و وصول گردید و در تاریخ ۱۳۹۹/۶/۱۶ در کمیسیون عمران با اصلاحاتی در متن به تصویب رسید و در تاریخ ۱۳۹۹/۷/۲۷ در صحن مجلس شورای اسلامی تصویب شد. شورای نگهبان ابتدا در تاریخ ۱۳۹۹/۸/۱۴ تقاضای استمهال کرد و سپس در تاریخ ۱۳۹۹/۸/۲۰ نظر خود را مبنی بر ابهام اعلام کرد. کمیسیون اقتصادی با هدف رفع ابهام شورای نگهبان مبادرت به الحاق يك تبصره به ماده واحد تصویب موافقتنامه نموده است. در ادامه ابهام شورای نگهبان و مصوبه کمیسیون اقتصادی تشریح و ارزیابی خواهد شد.

بررسی نظر شورای نگهبان

شورای نگهبان در نظر خود نسبت به این لایحه چنین ابراز داشته است: «۱. اطلاق ماده (۲) از این جهت که آیا کالاها و مسافرانی که ورود آنها به ایران طبق قوانین و مقررات داخلی از جمله به جهات امنیتی ممنوع است را شامل می‌شود یا خیر ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد. ۲. مواد (۳) و (۴) نیز مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده (۲)، ابهام دارند؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.»

با عنایت به اینکه ابهام بیان شده در نظر شورای نگهبان در مواد دیگر موافقتنامه مرتفع نشده است، بنابراین ایراد شورای نگهبان قابل توجه و بررسی است. در همین راستا کمیسیون اقتصادی تبصره‌ای را به ماده واحد

۳ پیشنهاد اصلاحی برای اجرای سازی یک قانون



موضوع این قانون از پایان دوره تنفس خوراک قابل اجرا خواهد بود.

ماده (۷) به صورت زیر اصلاح شود:

اصلاح بند «الف» ماده (۴) قانون: «الف) سهامداران شرکت مجری موظفند حداکثر دو سال پس از دریافت مجوز، نسبت به واگذاری حداقل ۳۰ درصد سهم شرکت مجری از طریق عرضه سهام (به روش پذیره‌نویسی عمومی) یا از طریق صندوق سرمایه‌گذاری پروژه در چارچوب قوانین مربوطه و یا انتشار اوراق بهادار قابل تبدیل به سهام اقدام نمایند؛ در غیر این صورت وزارت نفت موظف است نسبت به ابطال مجوز خوراک آنها اقدام کند و در صورتی که به هر دلیلی تا روز قبل از بهره‌برداری از طرح، ۳۰ درصد از سهام شرکت مجری طرح از طریق پذیره‌نویسی عمومی واگذار نشده باشد، امتیاز تنفس خوراک طرح باطل می‌شود.»

لازم به ذکر است که جزء «الف» ماده (۴) قانون فعلی از لحاظ فنی نهادهای مالی بازار سرمایه مبهم است و لازم است نمایندگان محترم مجلس نسبت به اصلاح آن اقدام کنند. در ذیل ابهامات و ایرادات متن فعلی قانون اشاره می‌شود:

واگذاری حداقل ۳۰ درصد سهم شرکت مجری از طریق صندوق سرمایه‌گذاری پروژه عبارتی مبهم می‌باشد. به بیانی دیگر، اساساً صندوق سرمایه‌گذاری پروژه برای راه‌اندازی شرکت‌ها و پروژه‌هایی به کار می‌رود که فعلاً وجود ندارد و لازم است تا صندوق پروژه به تأسیس شرکت پروژه اقدام کند. این حکم برای سهام‌داران شرکت مجری که شرکتی است که فعالیت اقتصادی دارد و خود مستقلاً می‌تواند به انتشار سهام (همانطور که در ابتدای متن آمده است)، اقدام کند، بی‌معناست و لازم است این ابهام در متن قانون برطرف شود و راه‌اندازی پروژه‌های ذیل شرکت مجری در قالب صندوق پروژه صورت پذیرد.

ماده (۱۰) طرح اصلاحی حذف گردد. {

سه چالش مهم اجرای قانون اقدام راهبردی

قانون «حمایت از توسعه صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی» در تاریخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۶ ابلاغ شد و آیین‌نامه اجرایی آن نیز در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۸ در هیئت وزیران تصویب و برای اجرا ابلاغ شد.

مهمترین مشکل اجرای قانون:

نامشخص بودن سهم صندوق توسعه ملی، دولت و شرکت ملی نفت ایران از خوراک تحویلی به پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌های موضوع قانون در دوره یکساله تنفس خوراک است.

موارد پیشنهادی برای اصلاحات:

ماده (۵) به صورت زیر اصلاح شود:

بند «ت» ماده (۳) قانون به شکل زیر اصلاح می‌شود: ت- خوراک تحویلی به واحدهای مذکور از نظر قواعد مالی در حکم صادرات نفت خام و میعانات گازی است و تنفس خوراک برای اجرای این قانون، از محل سهم سالانه صندوق توسعه ملی تا سقف سی و پنج درصد (۳۵٪) سهم ماهانه آن صندوق و مطالبات ارزی صندوق توسعه ملی از دولت و شرکت ملی نفت ایران تأمین می‌شود. تسویه حساب این واحدها با صندوق توسعه ملی بابت بازپرداخت اقساط تنفس خوراک، علاوه بر سهم صندوق توسعه ملی از محل فروش خوراک به آنها در طی سنوات آتی خواهد بود. وجه معادل سهم دولت و شرکت ملی نفت ایران از هزینه خوراک طرح‌های موضوع این قانون در دوره تنفس خوراک، برای تسویه مطالبات ارزی صندوق توسعه ملی از دولت و شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های وابسته به آن استفاده می‌شود و در صورت تسویه کامل مطالبات، از سهم ماهانه صندوق توسعه ملی از صادرات مواد هیدروکربوری تا سقف سی و پنج درصد (۳۵٪) آن سهم، توسط بانک مرکزی از حساب صندوق کسر و به حساب دولت و شرکت ملی نفت ایران واریز می‌شود. هیچ‌یک از نهادها یا شرکت‌های دولتی و حاکمیتی حق ندارد شرکت مالک طرح را به پرداخت بخشی از هزینه خوراک در دوره تنفس خوراک ملزم و در ازای آن، طول دوره تنفس خوراک را طولانی‌تر کند. مقررات مربوط به تسویه حساب خوراک نفت خام و میعانات گازی در سایر قوانین، در مورد طرح‌های



ماخذ گزارش: اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح

اصلاح موادی از قانون حمایت از صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری

مردمی» / شماره مسلسل: ۳۱۰۱۷۴۷۶

مشروعیت سیاسی سوریه در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۱

پیروزی‌هایی را که نظام سوریه در عرصه نظامی و امنیتی کسب کرده، در عرصه سیاسی تثبیت نماید و گام مؤثری در افزایش مشروعیت حاکمیت بردارد.
• برخی از آنها نیز خواهان اجرای حکم قطعنامه ۲۲۵۴ شورای امنیت و برگزاری انتخابات منوط به تشکیل دوره انتقالی و تدوین قانون اساسی جدید هستند.

موافقان:

• در میان کشورهای همسایه با دولت سوریه، موضع رسمی روسیه تأیید انتخابات ریاست جمهوری (به‌عنوان فرایند داخلی مربوط به حاکمیت سوریه) است.

هدف دشمنان:

• دشمنان نظام سوریه تلاش می‌کنند اختلاف مواضع رسمی روسیه با مواضع اعلامی از سوی معارضان نزدیک به کرملین را این‌گونه تفسیر کنند که روسیه قصد دارد تمام تخم‌مرغ‌های خود را در سبد نظام قرار ندهد و با معارضان نیز کار کند.

نتیجه‌گیری

- انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴ که در اوج بحران امنیتی و جنگ داخلی برگزار شد، تلاشی برای حفظ حداقل‌های مشروعیت سیاسی نظام حاکم بود. نظام سوریه مرحله دشوار بحران، یعنی جنگ تمام‌عیار مستظهر به پشتیبانی منطقه‌ای و بین‌المللی را پشت سر گذاشته و وارد مرحله تثبیت وضعیت سیاسی و افزایش ارکان مشروعیت شده است.
- ایستادگی و اصرار دمشق در خصوص برگزاری انتخابات ۲۰۲۱ در موعد معین، نشان می‌دهد ظرفیت و توانایی‌های نظام برای اعمال قدرت سیاسی و اراده حاکمیت به‌طور معناداری افزایش یافته است.
- شرایط ذکر شده نویدبخش این موضوع است که سوریه در آینده بتواند با همراهی هم‌پیمانان خود در جبهه مقاومت، نقش فعال خود در محور مقاومت ضد صهیونیستی و ضد استکباری را احیا کند. ورود به این مرحله نیازمند برخورد فعال محور مقاومت و بهره‌برداری از فرصت‌هایی است که در سایه پیروزی‌های سیاسی و نظامی - راهبردی به دست آمده است. [

سوریه با گذشت ۷ سال از زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴، امروز دوباره آماده برگزاری انتخابات می‌شود. در این دوره صلاحیت سه نفر از جمله بشار اسد از بین ۵۰ نفر برای نامزدی در انتخابات، از سوی دادگاه قانون اساسی سوریه مورد تأیید قرار گرفت.

دلایل اهمیت انتخابات:

سوریه پس از یک دهه بحران امنیتی و با فائق آمدن بر تروریسم داخلی و صادراتی، در صورتی که بتواند همچنان بر اساس معیارهای اصولی خود انتخابات ریاست جمهوری را برگزار کند، گام مهمی را در تثبیت مشروعیت سیاسی بر خواهد داشت و این یک نقطه عطف مهم است. بر همین اساس، این انتخابات به میدان رقابت دشمنان و دوستان سوریه مبدل شده است.

طیف مخالفان منطقه‌ای و بین‌المللی:

- آمریکا
- فرانسه
- انگلیس
- ترکیه
- نماینده دبیرکل سازمان ملل در امور سوریه

طیف معارضان نظام:

- ائتلاف ملی و هیئت مذاکرات
- هیئت معارضان در کمیته تدوین قانون اساسی
- طیف معارضان وابسته به مسکو به رهبری قدری جمیل

هدف دشمنان:

- طیف مخالفان منطقه‌ای و بین‌المللی به همراه معارضان نظام (از طیف‌های مختلف) در صدد شکست‌های میدانی خود را در صحنه سیاسی جبران کنند و اجازه ندهند



ماخذ گزارش:

انتخابات ریاست جمهوری سوریه؛ گامی در تثبیت مشروعیت سیاسی
شماره مسلسل: ۲۶۰۱۷۵۱۴

بررسی طرح اصلاح قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس



«طرح اصلاح قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۱/۳۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن» با استناد به اصل شصت و چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد داده است: تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی از دو بیست و نود نفر به سیصد و سی نفر و تعداد حوزه‌های انتخابیه از دو بیست و هشت حوزه به دو بیست و بیست و یک حوزه افزایش یابد.

دلایل و شیوه مطرح شدن طرح

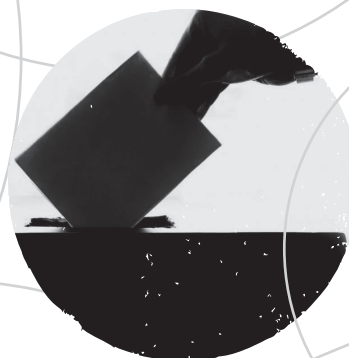
اصل ۱۹ قانون اساسی:

برخورداری از حقوق مساوی

بند ۹ اصل سوم قانون اساسی: رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه، در تمام زمینه‌های مادی و معنوی
بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات: سهم برابر استان‌های کشور از کرسی‌های مجلس نسبت به جمعیت موجود

جهت عمل به اصل نوزدهم و بند «۹» اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تحقق «حداکثر عدالت انتخاباتی» مندرج در بند «۱» سیاست‌های کلی انتخابات، نخست باید استان‌های کشور نسبت به جمعیت خود سهم برابری از کرسی‌های مجلس شورای اسلامی داشته باشند و در مرحله بعد حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها نسبت به جمعیت خود، سهم برابری از کرسی‌های استان متبوع داشته باشند.

اصلاح جدول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی و افزایش تعداد نمایندگان باید به گونه‌ای انجام شود که در نتیجه آن همه شهروندان در سراسر کشور تا حد امکان به یک اندازه در انتخاب نمایندگان مجلس نقش داشته باشند و اصل «هر فرد یک رأی و ارزش همه رأی‌ها با هم برابر» تحقق یابد.



ایرادات طرح

- ۱- اغلب استان‌هایی که طبق طرح حاضر مشمول افزایش نماینده شده‌اند، نسبت به جمعیت خود از مازاد نماینده برخوردارند و اختصاص نماینده جدید به استان‌های مذکور، منجر به تعمیق بی‌عدالتی میان استان‌های کشور از حیث تعداد کرسی‌هایی خواهد شد که در مجلس شورای اسلامی دارند.
 - ۲- در صورت تصویب طرح مذکور، حوزه‌های انتخابیه‌ای شکل خواهد گرفت که در اغلب موارد جمعیت آنها از میانگین کشوری انحراف بالایی دارد. به دیگر سخن در تدوین این طرح، برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه در اغلب موارد نادیده انگاشته شده است. جمعیت حوزه‌های انتخابیه مشمول اصلاح مرزها یا تعداد نمایندگان در طرح حاضر، پس از اعمال تغییرات مد نظر پیشنهاد دهندگان در میان طیفی از انحراف ۷۳/۵- درصد تا ۱۷۱/۳+ درصد نسبت به میانگین کشوری نسبت جمعیت به یک نماینده قرار می‌گیرند.
- نکته مهم: از میان استان‌هایی که طبق طرح حاضر مشمول افزایش نماینده شده‌اند، تنها استان‌های البرز، تهران، خراسان رضوی، سیستان و بلوچستان، قم، کرمان و هرمزگان از نظر جمعیتی، ظرفیت افزایش نماینده دارند که طرح حاضر در اغلب موارد موفق به اختصاص نماینده به شیوه مناسب به استان‌های مذکور نیز نشده است.





ضرورت اصلاح نظام حوزه‌بندی در قالب قانون مجزا

ابتدا نظام حوزه‌بندی انتخابات مجلس شورای اسلامی، در قالب يك قانون مجزا و طبق محورهای ذیل توسط مجلس شورای اسلامی اصلاح شود:

۱- تعیین يك نهاد تخصصی بی‌طرف، مستقل و غیرحزبی به‌عنوان مسئول ترسیم طرح اولیه مرزهای حوزه‌های انتخاباتی

۲- تعیین شاخص‌های دقیق و قابل سنجش برای معیارهای مندرج در اصل شصت و چهارم قانونی اساسی (عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها) و همچنین مقتضیات اجتناب‌ناپذیر مندرج در بند (۱) سیاست‌های کلی انتخابات و تعیین وزن و سهم هرکدام از آنها در حوزه‌بندی انتخابات؛ به‌ویژه تعیین حدنصاب جمعیتی برای داشتن نماینده و تعیین میزان/درصد مجاز انحراف از حدنصاب مذکور

۳- تعیین دوره زمانی برای بازنگری و بازترسیم مرزهای حوزه‌های انتخابیه

۴- تعیین سازوکاری برای مشارکت مردم در طراحی اولیه مرزهای حوزه‌های انتخاباتی پیشنهاد درباره معیارهای حوزه‌بندی و تعیین تعداد نمایندگان

انحراف ۳ درصد به‌عنوان انحراف استاندارد برای نسبت جمعیت به ۱ نماینده برای حوزه‌های انتخابیه درون استان‌ها تعیین شود و در قالب یک قانون مجزا بندهای ذیل به‌عنوان معیارهای حوزه‌بندی انتخابات مجلس تصویب شود:

۱- با توجه به تغییرات جمعیتی، هر ۱۰ سال یک بار، کرسی‌های مجلس شورای اسلامی بین استان‌ها بازتوزیع خواهد شد و مرزهای حوزه‌های انتخابیه در استان‌ها نیز اصلاح می‌شود

۲- همه استان‌های کشور نسبت به جمعیت خود، سهم برابری از کرسی‌های مجلس شورای اسلامی دارند. سهم هر استان از کرسی‌های مجلس شورای اسلامی، با تقسیم جمعیت استان بر حدنصاب تعیین شده برای داشتن یک نماینده به دست می‌آید. حدنصاب جمعیتی برای داشتن یک نماینده از تقسیم جمعیت کشور بر تعداد کرسی‌های مجلس شورای اسلامی، پس از آخرین سرشماری حاصل می‌شود.

۳- کرسی‌های اختصاص یافته به هر استان، طبق اصل برابری جمعیت حوزه‌های انتخابیه میان حوزه‌های انتخابیه استان توزیع می‌شود. میزان مجاز انحراف از حدنصاب جمعیتی تعیین شده برای حوزه‌های انتخابیه - جهت اعمال «عوامل سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها» مندرج در اصل شصت و چهارم قانون اساسی و «مقتضیات اجتناب‌ناپذیر» مندرج در بند (۱) سیاست‌های کلی انتخابات - ۳ درصد است. به این معنا که نسبت جمعیت به ۱ نماینده در يك حوزه انتخابیه، نباید ۳۰ درصد بیشتر یا کمتر از حدنصاب تعیین شده باشد.

۴- مرزهای هیچ‌يك از حوزه‌های انتخابیه نباید به‌گونه‌ای ترسیم شود که آن حوزه در قلمرو دو یا چند شهرستان قرار گیرد.

۵- مرزهای حوزه‌های انتخابیه باید به‌گونه‌ای ترسیم شود که کل مناطق ذیل يك حوزه به هم پیوسته باشند (به‌استثنای مناطقی مانند جزایر که شرایط جغرافیایی امکان چنین کاری را نمی‌دهد).

نتیجه‌گیری اصلی

در نهایت از آنجا که در نتیجه تصویب طرح حاضر نابرابری نسبت جمعیت به ۱ نماینده در میان استان‌های کشور و میان حوزه‌های انتخابیه کشور عمیق‌تر و تکثیر خواهد شد. از این رو رد کلیات طرح حاضر توصیه می‌شود.



◀ **ماخذ گزارش:** اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح قانون تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۱/۳۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن» شماره مسلسل: ۱۷۵۱۱

ابهامات طرح ممنوعیت صدور و تمدید پروانه اشتغال برای شاغلان یا بازنشستگان

«طرح ممنوعیت صدور و تمدید هر نوع پروانه اشتغال برای شاغلین یا بازنشستگان» با هدف جلوگیری از برون سپاری خدمات دستگاه‌های مختلف به بازنشستگان یا شاغلین و همچنین باز نمودن فضای اشتغال برای جوانان، اعلام وصول شده است.

چند مورد از ابهامات طرح:

- ۱- به دقت مشخص نشده تکلیف کسانی که از صندوق‌های بیمه‌ای، حقوق و مستمری دریافت نمی‌کنند، چه خواهد شد؟!؛
 - ۲- صرف عضویت افراد در صندوق‌های بیمه، ارتباطی با انحصار در فعالیت‌های مذکور ندارد.
 - ۳- عبارت «و سایر عناوین مشابه» از منظر قانونگذاری باید به صراحت در تمامی مشاغل مشخص شود.
 - ۴- طرح فاقد مقدمه توجیحی مبتنی بر دلایل متقن و قوی برای توضیح ضرورت ارائه این طرح است.
- این طرح با هدف جایگزین کردن جوانان فاقد کار با بازنشستگان

در برخی رشته‌های شغلی است، لکن به این موضوع به صورت سطحی و روبنایی ورود نموده است، درحالی که نیازمند اصلاحات ریشه‌ای در حوزه‌های مختلف است؛ علاوه بر آن طرح فاقد مقدمه توجیحی و دلایل کافی برای اثبات ضرورت است. همچنین عنوان و متن طرح دارای اشکال‌ها و ابهام‌های گوناگون است که در موارد متعدد با سیاست‌های کلی قانونگذاری مغایر است. علاوه بر آن محتوای طرح نیز دارای اشکالات جدی است و مهم‌تر از همه آنکه به نظر می‌رسد فاقد قابلیت اجراست؛ بنابراین **رد کلیات این طرح مورد پیشنهاد است.**



◀ **ماخذ گزارش:** «طرح ممنوعیت صدور و تمدید هر نوع پروانه اشتغال برای شاغلین یا بازنشستگان»
شماره مسلسل: ۲۲۰۱۷۵۰۰



مجلس شورای اسلامی
مرکز پژوهش‌ها